

Categoria D accèssit

LES ULLERES DE LA DOLORS

A la Dolors, evidentment.

“Infusió de poliol per al Josep Serra, dues camamilles (per a l’Enriqueta i la Teresa Macià), llet ben calenta per a l’Araceli i un got de llet d’ametlles per a la Maravillas”. L’Elisenda s’ho ha de repetir diverses vegades per no oblidar-se’n: aquí cap cuidadora fa servir paper i llapis (“No som un bar”, diuen) i ella no vol fer-se notar. Només ha d’entrenar una mica més la memòria, i fer-hi un petit espai entre noms d’avis, medicacions i números d’habitació.

—Un poliol, dues camamilles, un got de llet ben calenta i un de llet d’ametlles, sisplau —recita davant del carretó dels cafès, mentre ajuda la Carme a preparar-los.

I se’n torna a la seva taula amb el poliol (no té pols ni força per portar un poliol i una camamilla per tot el passadís i no fer cap mullader; “no soc una cambrera”, es diu). El Josep Serra dibuixa un *gràcies* silenciós amb els llavis i embolcalla la tassa amb les dues mans. L’Elisenda repeteix el viatge cap al carretó dels cafès, on ja ho té tot a punt, i torna a fer tot el passadís amb una de les camamilles ben agafada amb les dues mans i avançant amb passets lents i petits per no vessar-ne cap gota. Quan ja és a la taula, abans que pugui deixar la infusió a la Teresa Macià, una mà li toca l’esquena i la desequilibra.

—Escolta, nena, on és el meu sopar? —pregunta l’Angelina, que sempre arriba tard perquè a mitja tarda surt de la residència per anar a donar menjar als gats de tot el poble—. Que no pago, jo? Que no m’heu de tenir en compte? Voleu que em mori de gana? Sí, és això: voleu que em mori de gana, que n’entri una altra al meu lloc. I per què? Què us he fet, jo?

—Angelina, jo li he deixat el sopar al seu lloc, com faig sempre —es defensa l’Elisenda mentre deixa el que queda de camamilla davant de la Teresa Macià.

—Doncs no hi és. Que se n’ha anat volant? Ah, esclar, és un sopar invisible.

—Mira, Angelina, no em vinguis amb ironies. El sopar era al teu lloc, que jo l’hi he deixat. Hi tenies tant l’escudella com el peix. Si ara no hi és, no sé què ha passat. Vaig a la cuina i de seguida podràs sopar, però de debò que ho tenies.

L’Elisenda enfila el passadís i passa de llarg del carretó dels cafès, on la Carme l’espera amb la camamilla, el got de llet ben calenta i el got de llet d’ametlles.

—Carme, ara vinc. He d'anar a la cuina a veure si li posen dos plats a l'Angelina, que ha arribat ara.

—Però no li has deixat el sopar al seu lloc, com fem sempre?

L'Elisenda no perd temps donant explicacions sobre un sopar que probablement s'està desintegrant, però no en una altra dimensió, sinó dins la panxa d'alguna iaia. Ara haurà de barallar-se amb la cuinera perquè li tregui un plat d'escudella i una mica de peix amb verdures. “Que no ha estat culpa meva

—pensa—, que jo he fet com sempre: li he deixat el plat davant de la seva cadira”. Però avui està de sort: la cuinera té bona lluna i no remuga per haver de treure una ració de cada. I, concentradíssima per haver de portar dos plats (un, curull d'escudella) al llarg de dos passadissos, l'Elisenda arriba a la taula. Els seus braços ja no aguanten més el pes dels plats; els hauria volgut deixar davant de l'Angelina, però l'Angelina ja s'estava acabant l'escudella (n'escurava les últimes gotes i mirava de pescar un parell de fideus que s'escapaven de la cullera).

—Nena, algú havia deixat el sopar de l'Angelina a l'ampit de la finestra —explica l'Araceli—. Em portes la meva llet, que ja tinc ganes d'anar-me'n a dormir?

—De seguida —diu l'Elisenda, palplantada davant la taula amb un plat a cada mà.

Se'n torna al carretó dels cafès. La resta de cuidadores ja comencen a pujar a les habitacions els seus avis, però ella encara ha de portar una camamilla, una llet ben calenta i una llet d'ametlles. I ho fa com pot. D'una en una, això sí, que “jo no soc cambrera”. I l'Araceli es queixa que la llet no és prou calenta. I la Teresa diu que té poca camamilla. I l'Angelina no li ha dit ni gràcies per, realment, haver-li guardat sopar. I el Josep Serra s'aixeca per anar a dormir i li fa un cop, i li cau una mica de llet d'ametlles de la Maravillas sobre la bata blanca i fa un petit bassal a terra, que haurà de netejar abans d'anar-se'n a casa. I ella, inevitablement, es posa a plorar.

—Eli, tranquil·la, ja et començo a pujar jo les teves —li diu la Carme mentre li agafa la cara amb les dues mans—. M'emporto la Maria Homet, la Paquita Garcia i la Margarida. Tu acaba i porta la Dolors, d'acord? Estigues tranquil·la.

L'Elisenda fa que sí amb el cap. “Potser sí que hauria d'haver fet de cambrera”, es diu. Aquest és el seu primer estiu sent major d'edat i, en comptes d'anar de concert i festa major, ha de rentar culs, calmar rampells de bogeria, aixecar pesos morts i només descansar dos caps de setmana al mes. “Però jo volia ajudar la gent, tenir una feina més humana”, mira de convence's.

—Dolors, vinga, que anem a dormir —diu, havent-se calmat.

Però la Dolors no la sent; no para de moure's per tot el menjador. Aixeca i mou plats i gots, i enretira cadires, i arrossega una butaca...

—Dolors, bonica, que no em sents?

—Ai, nena, què deies?

—Que ens en anem cap al llit, que ja és tard.

—És que he perdut les ulleres. No sé on són. I ara les buscava.

—Doncs t'hi ajudo, a veure si les trobem.

I l'Elisenda torna a mirar entre els plats de la taula (sota el plat de peix amb verdures que l'Angelina no s'ha acabat i al costat del got de llet que l'Araceli ha deixat a mitges), mira entre els coixins del sofà, a l'ampit de la finestra, entre ganxets i flors de plàstic, i sota el moble del televisor. Però res.

—Dolors, fem una cosa: com que ara no les necessites, t'acompanyo a dormir i després les busco jo per aquí. No deuen haver anat gaire lluny. Vinga, som-hi.

—Les necessito, nena; que, si no, no m'hi veig. Ahir bé les tenia...

—Ahir? I per on vas anar? Pensa què vas fer. Te les devies treure en algun moment. Vas baixar al menjador de baix? Després puc anar a mirar per allà.

—No ho sé... Em devien caure tot dormint.

—Doncs anem cap dalt i segur que surten.

—No, és que jo m'he de quedar aquí —la Dolors s'ha assegut a la butaca del menjador que és més a la vora de la porta d'entrada—, que ara em vindrà a buscar la mama. Ahir vaig dormir amb ella, i segur que aquest matí s'ha trobat les ulleres entre els llençols i ara me les portarà.

—Dolors, la teva mare no et vindrà a buscar. La teva mare ja no hi és. Estàs en una residència. Tens una habitació a la segona planta, amb la Maria Homet, i hi dorms cada nit. Te'n recordes?

—Que sí! Que m'ho ha dit! M'ha dit que quan acabés de treballar vindria i que aniríem a dormir a casa altra vegada, com ahir.

L'Elisenda mira d'agafar-li el braç perquè s'aixequi de la butaca, però la Dolors s'hi aferra ben fort. No hi ha res a fer per convence-la. "Potser amb el pas dels

minuts se'n cansa", pensa. Per això decideix començar a recollir les taules i escombrar, i netejar el bassal de llet d'ametlles. Però les companyes van marxant, arriben les del torn de nit, tot queda gairebé en silenci i la Dolors continua arrapada a la butaca.

—*Carinyo*, anem's-en a dormir —l'Elisenda intenta agafar-la del braç, però la Dolors se'n deixa anar d'una estrebada—. La teva mare no vindrà, ja ho saps.

La Dolors, enfadada, gira el cap cap a una altra banda i l'Elisenda ho aprofita per despenjar l'interfon que hi ha al menjador.

—Sí? Ah, hola! Precisament no fa gaire parlàvem de vostè. La mare de la Dolors, sí —de cop, la Dolors gira el cap—. Ah, no? Ostres, quin greu, perquè ara m'ho deia. I s'estava esperant. No, i ara! Cap problema! Que potser ha vist les seves ulleres? No? Ja m'ho semblava. Acabaran sortint, ja ho veurà. Doncs fem això: que es quedi aquí i així tots anem bé. Vinga, esclar que sí! Bona nit.

—Era la meva mare? —pregunta la Dolors encuriosida, que havia escoltat aquella "conversa" amb els ulls ben oberts.

—Sí. Es veu que ni rastre de les ulleres. I diu que s'han trobat un accident a la carretera i que està tot col·lapsat. Diu que és millor que avui et quedis aquí a dormir perquè no podrà arribar. Oi que no et sap greu?

—No, esclar que no. Jo sempre li he fet molt cabal. Per això soc la seva filla preferida —pica l'ullet a l'Elisenda.

La Dolors s'aixeca i camina decidida fins al replà de l'ascensor per pujar a dormir. Allà es posa les ulleres, que tenia guardades a la butxaca.

Gisela Galí